

Fənn sillabusu  
(işçi tədris proqramı)

**İxtisasın şifri və adı:** 7004006 - "Maliyyə"  
**İxtisaslaşmanın adı:** Maliyyə menecmenti  
Fakültə: İqtisadiyyat və idarəetmə  
Kafedra: Maliyyə idarəetməsi və audit

**I. Fənn haqqında məlumat:**

Fənnin adı: S/F (Maliyyə və vergi uçotu) (Fənn proqramı LDU Elmi Şurasının 05.04.2023-cü il tarixli 06 sayılı qərarı ilə nəşr hüququ verilmişdir.)

Kodu: ATMMSF - 003

Tədris ili: I 2025/2026

Semestr: II (Yaz)

Tədris yükü: Cəmi: 180. Auditoriya saati: 30 saat (15 saat müəhazirə, 15 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 6 kredit

**II. Müəllim haqqında məlumat:**

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi və elmi adı: Bədəlov Əlixan Mehman oğlu, iqt.e.n, dos.

Məsləhət günləri: III-V gün saat 16<sup>00</sup>-17<sup>00</sup>

E-mail ünvanı: alixan.badalov@mail.ru

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Füzuli küç.,170-a

**III. Təvsiyə olunan dərslik, dərs vəsaiti və metodik vəsaitlər:**

**Əsas:**

1. Sadıqov Ə.A Mühasibat (Maliyyə) uçotu. Bakı, "Azərbaycan" nəşriyyatı, 2002
2. Терехова В.А. Maliyyə uçotu. Qısa kurs. Rus dilindən tərcümə. Bakı: "İqtisad universiteti" nəşriyyatı, 2008
3. T.Ə.Sadıqov. İ.M.Rzayev Vergi uçotu və audit. Dərslik. Bakı, 2014

**Əlavə:**

4. V. İsayev "Mühasibat uçotunun nəzəriyyəsi". Bakı, 2004
5. A.M.Cəfərov "Mühasibat uçotu" Bakı, 2011
6. İ.M.Abbasov, İ.A.Məmmədov, A.S.Cabbarov Mühasibat Uçotu (Sahələr üzrə). Bakı, 2017
7. Ə.A.Sadıqov; T.Ə.Sadıqov; Ş.Ə.Cəfərova; C.Ə.Sadıqov Mühasibat Uçotu. Bakı, 2015
8. Баранова, Л. Г. Налоговый учет : учебное пособие / Л. Г. Баранова, В. С. Федорова. — Санкт-Петербург : ПГУПС, 2022. — 58 с.
9. Ендовицкий, Д. А., Налоговый учет и отчетность : учебное пособие / Д. А. Ендовицкий, Р. Р. Рахматулина, О. М. Купрюшина. — Москва : КноРус, 2022. — 132 с.
10. Налоговый учет и отчетность : учебник и практикум для вузов / Н. И. Малис, Л. П. Грундел, Д. И. Ряховский, А. С. Зинягина ; под редакцией Н. И. Малис. — 4-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2023. — 411 с.
11. Бухгалтерский финансовый учет : учебник для вузов / Л. В. Бухарева [и др.] ; под редакцией И. М. Дмитриевой, В. Б. Малицкой, Ю. К. Харакоз. — 6-е изд., перераб. и доп. — Москва : Издательство Юрайт, 2024. — 524 с.

**IV. Prerekvizitlər:** Fənnin tədrisi üçün öncədən "Maliyyənin müasir problemləri" fənninin tədrisi vacibdir.

**V. Korekvizitlər:** Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta başqa fənlərin tədris olunmasına zərurət yoxdur.

**VI. Fənnin təsviri və məqsədi:** "Maliyyə və vergi uçotu" fənni magistrantlara müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun təşkili, prinsipləri və tətbiqi üzrə nəzəri biliklər və praktiki bacarıqlar qazandırır. Fənn çərçivəsində maliyyə və vergi uçotunun mahiyyəti, məqsəd və funksiyaları, mühasibat və idarəetmə uçotları ilə fərqləri öyrənilir. Tələbələr torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi və bioloji aktivlərin uçotunu, material ehtiyatları və istehsalata çəkilən məsrəflərin uçotunu, pul vəsaitləri və hesablaşmaların uçotunu öyrənir, həmçinin maliyyə nəticələrinin uçotu, maliyyə hesabatının tərtibi, gəlir və xərclərin uçotu prinsiplərini mənimsəyir. Fənn eyni zamanda, vergi öhdəlikləri və büdcə ilə hesablaşmaların uçotunun təşkili, vergilərin hesablanması və ödənilməsi proseslərini əhatə edir.

Təlim prosesində magistrantlar həm nəzəri biliklər, həm də praktiki bacarıqlar əldə edərək müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun aparılması, hesabatların hazırlanması və vergi öhdəliklərinin düzgün həyata keçirilməsini öyrənirlər.

Fənnin məqsədi müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun prinsiplərini, təşkili və tətbiqi qaydalarını öyrədənərək, onların maliyyə hesabatlarını hazırlamaq, gəlir və xərcləri uçot etmək və vergi öhdəliklərini düzgün yerinə yetirmək bacarıqlarını formalaşdırmaqdır.

**VII. Davamiyyətə verilən tələblər:** Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılmır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

**VIII. Qiymətləndirmə:** Fənn üzrə magistrlərin biliyi 100 ballıq sistemlə qiymətləndirilir. Yəni tələbənin fənn üzrə toplaya biləcəyi balın maksimum miqdarı 100-ə bərabərdir. Bu balın yarısı (50 balı) tələbənin semestr müddətində fəaliyyətinin nəticəsinə (cari qiymətləndirmə), digər yarısı isə (digər 50 balı) imtahanın nəticəsinə (aralıq qiymətləndirmə) görə verilir. Fənn üzrə cari qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 bala aşağıdakılar daxildir:

- 20 bal - seminar dərslərində fəaliyyətinə görə;
- 30 bal - kollokviumların nəticələrinə görə.

Qiymətləndirmə zamanı LDU-nun Elmi Şurasının 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

İmtahanda qazanılan balların maksimum miqdarı 50-dir. İmtahan yazılı şəkildə aparılır və imtahan biletinə bir qayda olaraq fənn üzrə tədris olunan mövzulara aid 5 sual daxil edilir. Hər sual maksimum 10 bal olmaqla qiymətləndirilir (aşağıda qeyd olunan qiymət meyarına əsasən) ki, bu da toplamda fənn üzrə aralıq qiymətləndirmənin nəticəsinə görə verilən maksimum 50 balı təşkil edir.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal - magistr keçilmiş materialı dərinləndən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəflidir;
- 9 bal - magistr keçilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun məzmununu tam açır;
- 8 bal - magistr cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal - magistr keçilmiş materialı yaxşı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırma bilmir;
- 6 bal - magistrin cavabı əsasən düzgündür;
- 5 bal - magistrin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir;
- 4 bal - magistrin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;

- 3 bal - magistrin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırma bilmir;
- 1-2 bal - magistrin mövzudan qismən xəbəri var;
- 0 bal - cavab yoxdur.

Magistrantın imtahanda topladığı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə magistrantın imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladığı bala əlavə olunmur. Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahana qədərki ballar əsasında)

№	Bal	Qiymət	
		Sözlə	Hərflə
1	91 – 100	Əla	A
2	81-90	Çox yaxşı	B
3	71-80	Yaxşı	C
4	61-70	Kafi	D
5	51-60	Qənaətbəxş	E
6	50 və ondan aşağı	Qeyri kafi	F

**IX. Davranış qaydalarının pozulması:** Magistr Universitetin Daxili intizam qaydalarını pozduqda onun barəsində mövcud qanunvericilik çərçivəsində müvafiq tədbir görülməkdir

**X. Təqvim mövzu planı:**

Cəmi: 30 saat . 15 saat müəhazirə, 15 saat seminar.

№	Tədris olunan mövzuların məzmunu	Saat		Tarix
		Mühazirə	Seminar	
1	<p><b>Mövzu:</b> Müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun təşkilinin əsasları</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Maliyyə və vergi uçotunun mahiyyəti</li> <li>2. Maliyyə informasiyalarının istifadəçiləri və vergi uçotunda istifadə olunan informasiya anlayışları</li> <li>3. Maliyyə və vergi uçotunun məqsəd, funksiya və vəzifələri</li> <li>4. Vergi uçotunun qarşısında duran vəzifələri həll etmək üçün istifadə olunan metodlar (üsullar)</li> <li>5. Maliyyə və vergi uçotunun predmeti, obyektləri və metodları</li> <li>6. Maliyyə və vergi uçotunun mühasibat uçotundan fərqi</li> <li>7. Maliyyə və idarəetmə uçotlarının müqayisəsi</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
2	<p><b>Mövzu:</b> Maliyyə və vergi uçotunun təşkili prinsipləri</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Maliyyə və vergi uçotunun təşkili prinsipləri və aparılması qaydası</li> <li>2. Azərbaycan Respublikasında vergilər, hesablanması və ödənilməsinin pul vahidi, vergitutma obyektı və vergitutmanın formaları</li> <li>3. Vergi uçotunda vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydaları</li> <li>4. Vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi</li> <li>5. Hesablanmış və ödənilmiş vəsaitlərin uçotunun aparılması qaydaları. Vergi hesabatının tərtib edilməsi və verilməsi qaydası</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	

3	<p><b>Mövzu:</b> Torpaq, tikili və avadanlıqların, qeyri-maddi aktivlərin və bioloji aktivlərin uçotu</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Torpaq, tikili və avadanlıqların uçotu</li> <li>2. Torpaq, tikili və avadanlıqların daxil olmasının və köhnəlməsinin (amortizasiyasının) uçotu</li> <li>3. Qeyri-maddi aktivlərin uçotu</li> <li>4. Qeyri-maddi aktivlərin daxil olmasının və köhnəlməsinin uçotu</li> <li>5. Bioloji aktivlərin sintetik və analitik uçotu</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
4	<p><b>Mövzu:</b> Maliyyə uçotunda material ehtiyatlarının və istehsalata məsrəflərin uçotu</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Material ehtiyatlarının uçotunun təşkili və vəzifələri</li> <li>2. Əmtəə-material ehtiyatlarının uçotu qaydası</li> <li>3. Material ehtiyatlarının təsnifatı, qiymətləndirilməsi və materialların daxil olmasının sintetik və analitik uçotu</li> <li>4. İstehsalat məsrəfləri, onun təsnifatı, uçotunun təşkili və vəzifələri</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
5	<p><b>Mövzu:</b> Pul vəsaitləri və hesablaşmaların uçotu</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Pul vəsaitlərinin və hesablaşma əməliyyatları uçotunun mahiyyəti</li> <li>2. Kassa əməliyyatlarının sənədləşdirilməsi və uçotu</li> <li>3. Bank hesablaşma hesabı üzrə əməliyyatların uçotu</li> <li>4. Xarici valyuta əməliyyatlarının uçotu</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
6	<p><b>Mövzu:</b> Maliyyə nəticələrinin uçotu və maliyyə hesabatı</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mənfəət və zərərlərin uçotu</li> <li>2. Mənfəətin bölüşdürülməsinin uçotu</li> <li>3. Maliyyə hesabatı qarşısında qoyulan tələblər</li> <li>4. Maliyyə hesabatının tərkibi, tərtib olunması və təqdim edilməsi qaydası</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
7	<p><b>Mövzu:</b> Gəlir və xərclərin uçotu</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Gəlir və xərclərin uçotunun təşkili prinsipləri</li> <li>2. Hesablama metodu ilə gəlir və xərclərin uçotu</li> <li>3. Kassa metodu ilə gəlir və xərclərin uçot prinsipləri</li> <li>4. Satışdan kənar əməliyyatlardan əldə edilən gəlirlər</li> <li>5. Vergitutma məqsədləri üçün nəzərə alınmayan gəlirlər, vergitutulan gəlirdən çıxılan xərclərin tərkibi və qiymətləndirilməsi</li> </ol> <p>Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]</p>	2	2	
8	<p><b>Mövzu:</b> Vergi öhdəlikləri üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotunun təşkili</p> <p>Plan:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Vergi öhdəlikləri üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotunun məqsəd və vəzifələri</li> <li>2. Mənfəət vergisi üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotu</li> <li>3. Fiziki şəxslərin gəlir vergisinin uçotu</li> <li>4. Əlavə dəyər vergisi üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotu</li> </ol>	1	1	

5. Aksiz vergisi və aksiz markalarının uçotu 6. Müəssisənin əmlakına görə tutulan vergi Mənbə: [Mühazirə materialları, 1-12]			
Cəmi:	15	15	

#### XI. Fənn üzrə tələblər, tapşırıqlar:

Fənn üzrə tələblər: Magistrantlar maliyyə və vergi uçotunun prinsiplərini, təşkilini və tətbiqini bilməli və hesabatların hazırlanmasını bacarmalıdır. Magistrantlar həmçinin gəlir, xərclər və vergi öhdəliklərinin uçotunu düzgün aparmalı və maliyyə nəticələrini təhlil edə bilməlidir.

Fənn üzrə tapşırıqlar: Magistrantlar maliyyə və vergi uçotu üzrə praktiki tapşırıqları yerinə yetirərək gəlir, xərclər, aktivlər və vergi öhdəliklərinin uçotunu aparmalıdır.

#### XII. Fənnin tədrisi üçün nəzərdə tutulan tədris və öyrənmə metodları:

- mühazirə, seminar, praktiki tapşırıqlar;
- təqdimat və müzakirə;
- debat;
- müstəqil iş/araşdırma.

#### XIII. Fənn üzrə təlimin nəticələri:

- Magistrantlar müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun təşkilinin əsaslarına aid biliklər əldə edir;
- Müəssisələrdə maliyyə və vergi uçotunun prinsiplərini və təşkili qaydalarını öyrənir;
- Gəlir, xərclər, aktivlər və vergi öhdəliklərinin uçotunu aparmaq bacarığına malik olur;
- Maliyyə hesabatlarını hazırlaya və təhlil edə bilir;
- Vergi öhdəlikləri üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotunu öyrənir;
- Maliyyə və vergi uçotu üzrə praktiki tapşırıqları yerinə yetirir.

#### XIV. Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

#### XV: Kollektiv sualları:

##### I Kollektiv sualları:

1. Maliyyə və vergi uçotunun mahiyyəti
2. Maliyyə informasiyalarının istifadəçiləri və vergi uçotunda istifadə olunan informasiya anlayışları
3. Maliyyə və vergi uçotunun məqsəd, funksiya və vəzifələri
4. Maliyyə və vergi uçotunun predmeti, obyektləri və metodları
5. Maliyyə və vergi uçotunun mühasibat uçotundan fərqi
6. Maliyyə və vergi uçotunun təşkili prinsipləri və aparılması qaydası
7. Azərbaycan Respublikasında vergilər, hesablanması və ödənilməsinin pul vahidi, vergitutma obyektinə və vergitutmanın formaları
8. Vergi uçotunda vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydaları
9. Hesablanmış və ödənilmiş vəsaitlərin uçotunun aparılması qaydaları. Vergi hesabatının tərtib edilməsi və verilməsi qaydası
10. Torpaq, tikili və avadanlıqların uçotu

##### II Kollektiv sualları:

1. Material ehtiyatlarının uçotunun təşkili və vəzifələri
2. Əmtəə-material ehtiyatlarının uçotu qaydası
3. Material ehtiyatlarının təsnifatı, qiymətləndirilməsi və materialların daxil olmasının sintetik və analitik uçotu
4. İstehsalat məsrəfləri, onun təsnifatı, uçotunun təşkili və vəzifələri
5. Pul vəsaitlərinin və hesablaşma əməliyyatları uçotunun mahiyyəti
6. Kassa əməliyyatlarının sənədləşdirilməsi və uçotu
7. Bank hesablaşma hesabı üzrə əməliyyatların uçotu
8. Mənfəət və zərərlərin uçotu
9. Maliyyə hesabatı qarşısında qoyulan tələblər
10. Maliyyə hesabatının tərkibi, tərtib olunması və təqdim edilməsi qaydası

## XVI. Fənn üzrə imtahan sualları:

1. Maliyyə və vergi uçotunun mahiyyəti
2. Maliyyə informasiyalarının istifadəçiləri və vergi uçotunda istifadə olunan informasiya anlayışları
3. Maliyyə və vergi uçotunun məqsəd, funksiya və vəzifələri
4. Vergi uçotunun qarşısında duran vəzifələri həll etmək üçün istifadə olunan metodlar (üsullar)
5. Maliyyə və vergi uçotunun predmeti, obyektləri və metodları
6. Maliyyə və vergi uçotunun mühasibat uçotundan fərqi
7. Maliyyə və idarəetmə uçotlarının müqayisəsi
8. Maliyyə və vergi uçotunun təşkili prinsipləri və aparılması qaydası
9. Azərbaycan Respublikasında vergilər, hesablanması və ödənilməsinin pul vahidi, vergitutma obyektı və vergitutmanın formaları
10. Vergi uçotunda vergilərin hesablanması və ödənilməsi qaydaları
11. Vergi ödəyicilərinin uçotunun həyata keçirilməsi
12. Hesablanmış və ödənilmiş vəsaitlərin uçotunun aparılması qaydaları. Vergi hesabatının tərtib edilməsi və verilməsi qaydası
13. Torpaq, tikili və avadanlıqların uçotu
14. Torpaq, tikili və avadanlıqların daxil olmasının və köhnəlməsinin (amortizasiyasının) uçotu
15. Qeyri-maddi aktivlərin uçotu
16. Qeyri-maddi aktivlərin daxil olmasının və köhnəlməsinin uçotu
17. Bioloji aktivlərin sintetik və analitik uçotu
18. Material ehtiyatlarının uçotunun təşkili və vəzifələri
19. Əmtəə-material ehtiyatlarının uçotu qaydası
20. Material ehtiyatlarının təsnifatı, qiymətləndirilməsi və materialların daxil olmasının sintetik və analitik uçotu
21. İstehsalat məsrəfləri, onun təsnifatı, uçotunun təşkili və vəzifələri
22. Pul vəsaitlərinin və hesablaşma əməliyyatları uçotunun mahiyyəti
23. Kassa əməliyyatlarının sənədləşdirilməsi və uçotu
24. Bank hesablaşma hesabı üzrə əməliyyatların uçotu
25. Xarici valyuta əməliyyatlarının uçotu
26. Mənfəət və zərərlərin uçotu
27. Mənfəətin bölüşdürülməsinin uçotu
28. Maliyyə hesabatı qarşısında qoyulan tələblər
29. Maliyyə hesabatının tərkibi, tərtib olunması və təqdim edilməsi qaydası
30. Gəlir və xərclərin uçotunun təşkili prinsipləri
31. Hesablama metodu ilə gəlir və xərclərin uçotu
32. Kassa metodu ilə gəlir və xərclərin uçot prinsipləri
33. Satışdan kənar əməliyyatlardan əldə edilən gəlirlər
34. Vergitutma məqsədləri üçün nəzərə alınmayan gəlirlər, vergitutulan gəlirdən çıxılan xərclərin tərkibi və qruplaşdırılması
35. Vergi öhdəlikləri üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotunun məqsəd və vəzifələri
36. Mənfəət vergisi üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotu
37. Fiziki şəxslərin gəlir vergisinin uçotu
38. Əlavə dəyər vergisi üzrə büdcə ilə hesablaşmaların uçotu
39. Aksiz vergisi və aksiz markalarının uçotu
40. Müəssisənin əmlakına görə tutulan vergi

S/F (Maliyyə və vergi uçotu) fənninin sillabusu 7004006 - "Maliyyə" ixtisasının təhsil proqramı, tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir.

Sillabus "Maliyyə idarəetməsi və audit" kafedrasının "05" "01" 2026-cı il tarixli (08 sayılı protokol) iclasında təsdiq olunmuşdur.

Fənn müəllimi:



dos. Əlixan Bədəlov

Kafedra müdiri:



dos. Əlixan Bədəlov